

Vipava, 17.2.2025

POROČILO O IZVAJANJU SOCIALNOVARSTVENE STORITVE POMOČ DRUŽINI NA DOMU V OBČINI MORAVČE ZA OBDOBJE OD 1.1.2024 DO 31.12.2024

1. UVOD

Za Slovenijo je značilno, da ima od sredine leta 2003 več starega kot mladega prebivalstva. Med vsemi starostnimi skupinami se najhitreje povečuje prav delež tistih, ki so starejši od 65 let. Trenutno je okoli 10 odstotkov svetovne populacije stare 65 let ali več, do leta 2050 naj bi se ta odstotek zvišal na šestnajst, predvideva analiza Združenih narodov. Med državami, ki imajo najvišje število prebivalcev nad 65 let, je na prvem mestu Japonska – letos je njihov delež že 29,1 odstotka, drugo uvrščena Italija jih ima 24,1 odstotka, na tretjem mestu pa je Finska s 23,3 odstotka. Med prvih deset na tej lestvici se uvršča tudi Slovenija.

V začetku leta 2024 je bilo v Sloveniji 462.512 prebivalcev, starih najmanj 65 let. To je bilo dvakrat toliko kot ob osamosvojitvi leta 1991. Njihov delež med vsemi prebivalci je takrat znašal 11 %, leta 2024 pa 22 %. Še bolj narašča število stoletnikov, torej oseb, starih 100 let ali več: 1. januarja 2024 jih je bilo 386 ali skoraj 15-krat toliko kot leta 1991. Med njimi je bilo 62 moških in 324 žensk.

Projekcije ne kažejo sprememb trenda. Čez 50 let naj bi Slovenija imela že 30 odstotkov starejšega prebivalstva. Številčnejši delež starih ljudi v družbi in njihove specifične potrebe zahtevajo nove oblike storitev in programov, ki jim lahko kljub zmanjšanim zmožnostim na posameznih področjih njihovega življenja pomagajo pri lažjem in polnejšem življenju v domačem okolju.

Vprašanje staranja prebivalstva je eno od temeljnih družbenih vprašanj, zato Združeni narodi svarijo države, naj čim prej začnejo sprejemati ukrepe za prilagajanje vedno starejši populaciji, predvsem na področjih socialne varnosti, pokojninske politike, zdravstva in dolgotrajne oskrbe. A staranje prebivalstva bo vplivalo na prav vsa področja družbe, posledice bodo številne. Naraščanje deleža prebivalstva, starega 65 let in več, pomembno vpliva predvsem na povečanje potreb in izdatkov za pokojnine, zdravstvo,

Zavod za socialno oskrbo
Pristan

Goriška cesta 27
5271 Vipava

Transakcijski račun:
02242-0091156182

Davčna štev.: SI89564472

Matična štev.: 1617052

Center starejših Pristan
Vipava

Tel.: (05) 368 77 50
(05) 368 77 56

Faks.: (05) 368 77 59

Pomoč družini na domu

Tel.: (05) 368 77 53
(05) 368 77 56

Faks.: (05) 368 77 59

Pomoč družini na domu
enota Ljubljana

Tel: (01) 547 95 79

Faks: (01) 547 95 79

dolgotrajno oskrbo in za druge, s staranjem povezane izdatke. Torej bodo potrebne spremembe tudi na področjih socialnega varstva, stanovanjske politike, zaposlovanja, urbanistične in izobraževalne politike.

Ena od strokovno organiziranih in vodenih oblik pomoči starejšim je storitev pomoč družini na domu. Osnovni cilj pomoči družini na domu je nudenje pomoči čim večjemu številu oseb, ki živijo sami, nimajo svojcev, oziroma, ki tudi s pomočjo svojcev ne zmorejo poskrbeti sami zase. Z izvajanjem storitve pomoč družini na domu podaljšamo posameznikom bivanje v domačem okolju. Storitve prilagajamo njihovim specifičnim potrebam in željam.

Pomoč na domu vključuje različne organizirane oblike praktične pomoči na domu, s katerimi upravičencem vsaj za določen čas nadomestimo institucionalno varstvo v zavodu, v drugi organizirani obliki ali v drugi družini (Nagode, Jakob Krejan, Smolej 2012).

ZSV v 43., 44. in 99. členu določa, da organizacija pomoči družini na domu (v nadaljevanju PND) spada v pristojnost občine, saj mora občina s pogodbo z javnim zavodom ali s podelitvijo koncesije zagotoviti mrežo javne službe na tem področju. Sredstva za financiranje pravic in prispevkov oziroma storitev ter pomoči na domu, se financirajo iz proračuna občine, na območju katere ima upravičenec do storitev in pomoči prijavljeno stalno prebivališče.

Pomoč družini na domu je strokovno voden proces in organizirana oblika praktične pomoči, pri kateri sodelujejo vodja in koordinator storitve, izvajalec storitve, upravičenec, ključni ali odgovorni družinski člani ter prostovoljni sodelavci. Izvajanje programa se prične na zahtevo upravičenca ali njegovega zakonitega zastopnika ali pa na zahtevo strokovne (zdravstvene in socialne) službe. Storitve pomoč družini na domu uporabnikom in njihovim svojcem oz. ključnim članom družbenega omrežja omogoča veliko razbremenitev skrbi vsaj za določen del dneva. Ob dobrem sodelovanju med izvajalcem pomoči in uporabnikom pa storitev prinaša napredek na uporabnikovem osebnem področju (ohranjanje življenjskih funkcij in mobilnosti, ohranjanje stikov s širšim družbenim okoljem,...) ter splošno boljše življenjske razmere. Ena od pomembnih

prednosti storitve pomoč družini na domu je cenovna dostopnost za uporabnika.

Z občino Moravče Zavod za socialno oskrbo Pristan na podlagi koncesijske pogodbe sodeluje od 1.5.2023.

Kot največji zasebni zavod s koncesijo za izvajanje storitve Pomoči družini na domu v Sloveniji je Zavod Pristan v letu 2024 izvajal storitev na podlagi koncesijskih pogodb v 26 občinah, in sicer poleg občine Moravče, še v občinah Ajdovščina, Borovnica, Dobrova – Polhov Gradec, Domžale, Horjul, Hrpelje - Kozina, Ilirska Bistrica, Kamnik, Komen, Laško, Litija, Log - Dragomer, Mestna občina Ljubljana, Postojna, Šmartno pri Litiji, Velike Lašče, Vipava in Vodice ter v sedmih občinah Zgornje Savinjske doline, tj. v občinah Mozirje, Nazarje, Rečica ob Savinji, Gornji Grad, Luče, Solčava in Ljubno.

V občini Moravče se storitev Pomoč družini na domu trenutno izvaja ob delavnikih, tj. od ponedeljka do petka med 7. in 15. uro. Pri socialni oskrbi gre predvsem za pomoč starejšim, ki živijo sami, oz. svojci zaradi služb in drugih obveznosti ne morejo v celoti poskrbeti za starejše sorodnike, ki potrebujejo pomoč pri jutranjih, opoldanskih opravilih oz. vsakodnevnih opravilih (kot je pomoč pri jutranji negi, umivanju, hranjenju, opravljanju osnovnih življenjskih potreb, preoblačenju, pripravi in/ali postrežbi zajtrka ali kosila, prinos enega pripravljenega obroka hrane in postrežba le-tega, osnovni gospodinjski pomoči, ohranjanju socialnih stikov in podobno).

2. VRSTE IN OBSEG STORITVE

Storitev pomoč družini na domu predstavlja:

- Ugotavljanje upravičenosti do storitve, pripravo in sklenitev dogovora o obsegu, trajanju in načinu opravljanja storitve, organizacijo ključnih članov okolja in izvedbo začetnih srečanj med izvajalcem in upravičencem ali družino.
- Vodenje storitve, koordinacijo izvajalcev in njihovo usmerjanje, sodelovanje z upravičenci pri izvajanju dogovora in pri zapletenih življenjskih situacijah upravičencev ter neposredno izvajanje storitve pomoč družini na domu upravičenca v okviru dogovorjenih

vsebin ter v dogovorjenem obsegu (Nagode, Jakob Krejan, Smolej, 2012).

V večini primerov se storitev pomoč družini na domu začne na pobudo oz. željo upravičenca in/ali njegovega zakonitega zastopnika. S sklenitvijo Dogovora in pričetkom izvajanja storitve uporabnik storitve prevzame tudi obveznost plačila prispevka. Spremembe ali dopolnitve že sklenjenega dogovora in osebnega načrta o obsegu, trajanju in načinu opravljanja storitve, lahko predlagata izvajalec storitve, upravičenec ali njegov zakoniti zastopnik.

V okviru socialne oskrbe na domu Zavod Pristan izvaja storitve, ki so navedene v 6. členu Pravilnika o standardih in normativih socialnovarstvenih storitev. Storitve PND se prilagodi potrebam in željam posameznega uporabnika in obsega naslednje sklope opravil:

2.1. GOSPODINJSKA POMOČ

- prinašanje enega pripravljenega obroka hrane ali
- nabava živil in priprava enega obroka hrane,
- pomivanje uporabljene posode,
- osnovno čiščenje bivalnega dela prostorov z odnašanjem smeti,
- postiljanje in osnovno vzdrževanje spalnega prostora.

2.2. POMOČ PRI TEMELJNIH DNEVNIH OPRAVILIH

- pomoč pri oblačenju ali slačenju,
- pomoč pri umivanju,
- pomoč pri hranjenju,
- pomoč pri opravljanju osnovnih življenjskih potreb,
- vzdrževanje in nega osebnih ortopedskih pripomočkov.

2.3. POMOČ PRI OHRANJANJU SOCIALNIH STIKOV

- vzpostavljanje socialne mreže z okoljem, prostovoljci in sorodstvom;
- spremljanje upravičenca pri nujnih obveznostih (zdravnik,...);
- informiranje ustanov o stanju in potrebah upravičenca in
- priprava na institucionalno varstvo.

Posameznik je upravičen do pomoči na domu, če potrebuje najmanj dve opravili iz dveh različnih sklopov zgoraj navedenih opravil.

Obseg in vrsto storitve določi strokovni delavec (ali pomočnik) skupaj z uporabnikom glede na uporabnikove želje in potrebe. Vsak uporabnik je upravičen do štirih ur pomoči dnevno oziroma dvajset ur tedensko. Tekom izvajanja pomoči se glede na spremembe potreb in želja uporabnikov, vrsta in obseg pomoči prilagajata. Vse spremembe zabeležimo uradno, s spremembami osebnih načrtov.

3. CILJNA SKUPINA UPORABNIKOV OZ. UPRAVIČENCI DO STORITVE POMOČ DRUŽINI NA DOMU

Storitev socialne oskrbe na domu je namenjena upravičencem, ki imajo zagotovljene bivalne in druge pogoje za življenje v domačem okolju, vendar se zaradi starosti, invalidnosti ali kronične bolezni ne zmorejo oskrbovati in negovati sami.

Upravičenci do storitve Pomoč družini na domu so:

- osebe, stare nad 65 let, ki zaradi starosti ali pojavov, ki spremljajo starost, niso sposobne za popolnoma samostojno življenje;
- osebe s statusom invalida po Zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb, ki po oceni pristojne komisije ne zmorejo samostojnega življenja, če stopnja in vrsta njihove invalidnosti omogočata občasno oskrbo na domu;
- druge invalidne osebe, ki jim je priznana pravica do tuje pomoči in nege za opravljanje večine življenjskih funkcij;
- kronično bolni in osebe z dolgotrajnimi okvarami zdravja, ki nimajo priznanega statusa invalida, pa so po oceni pristojnega centra za socialno delo brez občasne pomoči druge osebe nesposobne za samostojno življenje;
- hudo bolni otrok ali otrok s težko motnjo v telesnem ali težko motnjo in najtežjo motnjo v duševnem razvoju, ki ni vključen v organizirane oblike varstva.

Ciljna skupina storitve Pomoč družini na domu so večinoma starejši, bolni in gibalno ovirani, ki potrebujejo različno veliko spodbude in pomoči za samostojno življenje v domačem okolju. Oskrba je namenjena tudi ljudem, ki so odpuščeni iz bolnic, ker je njihovo zdravljenje zaključeno, v domovih za starejše občane pa niso sprejeti, ker na negovalnih oddelkih ni dovolj prostih kapacitet, oziroma jim bivanje v domu starejših onemogoča socialni položaj ali pa si želijo nadaljevati z bivanjem v domačem okolju. Uporabniki storitve so tudi, sicer v manjši meri, upravičenci, ki izpolnjujejo enega od preostalih štirih kriterijev. Pri svojem delu se srečujemo tudi z uporabniki, ki so brez svojcev in imajo šibko socialno mrežo, ki bi jim pomagala. V takšnih primerih so izvajalci pomoči na domu, zaposleni v Zavodu Pristan, tudi oz. skoraj edini, s katerimi ima uporabnik tesnejši stik.

3.1. STRUKTURA UPORABNIKOV GLEDE NA IZPOLNJEVANJE POGOJEV UPRAVIČENOSTI V LETU 2024

Večina uporabnikov, ki so bili v letu 2024 vključeni v storitev pomoč družini na domu v občini Moravče, je izpolnjevalo kriterij upravičenosti izpolnjevanja starostne meje 65 let. Storitev pomoč družini na domu smo v letu 2024 izvajali tudi pri dveh uporabnikih, ki sta izpolnjevala kriterij kronično bolne osebe oz. osebe z dolgotrajnimi okvarami zdravja, ki nimajo priznanega statusa invalida, pa so po oceni pristojnega centra za socialno delo brez občasne pomoči druge osebe nesposobne za samostojno življenje. Gre za uporabnika, ki sta bila mlajša od 65 let. Eden od njiju je imel v občini Moravče prijavljeno začasno prebivališče, stalno pa v drugi občini, zato ni zajet v tabelah in povprečjih. Storitev pomoč družini na domu smo v letu 2024 izvajali tudi pri uporabniku, ki je izpolnjeval kriterij upravičenosti izpolnjevanja starostne meje 65 let, vendar je imel v občini Moravče prijavljeno začasno prebivališče, stalno pa v drugi občini, zato prav tako ni zajet v tabelah in povprečjih.

Tabela 1: Število uporabnikov v občini Moravče glede na kriterij upravičenosti do pomoči

Pogoj za izpolnjevanje upravičenosti	Število uporabnikov
osebe, starejše od 65 let, ki so zaradi starosti ali pojavov, ki spremljajo starost, nesposobne za samostojno življenje	17
osebe s statusom invalida po Zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb, ki po oceni pristojne komisije ne zmorejo samostojnega življenja, če stopnja in vrsta njihove invalidnosti omogočata občasno oskrbo na domu	0
druge invalidne osebe, ki jim je priznana pravica do tuje pomoči in nege za opravljanje večine življenjskih funkcij	0
kronično bolni in osebe z dolgotrajnimi okvarami zdravja, ki nimajo priznanega statusa invalida, pa so po oceni pristojnega centra za socialno delo brez občasne pomoči druge osebe nesposobne za samostojno življenje	1
hudo bolni otrok ali otrok s težko motnjo v telesnem ali težko motnjo in najtežjo motnjo v duševnem razvoju, ki ni vključen v organizirane oblike varstva	0

4. ŠTEVILO IN STRUKTURA UPORABNIKOV V LETU 2024

4.1. ŠTEVILO UPORABNIKOV PO MESECIH

V spodnji razpredelnici je prikazano število uporabnikov po posameznih mesecih, ki so bili vključeni oz. so prejeli storitev socialne oskrbe na domu v občini Moravče v letu 2024. Nekateri uporabniki so prejeli pomoč vsakodnevno (enkrat ali dvakrat na dan), ostali pa nekajkrat tedensko. V razpredelnici so zajeti vsi uporabniki, s katerimi smo imeli sklenjene dogovore, četudi je bil kakšen od uporabnikov cel mesec brez oskrbe (npr. zaradi dolgotrajne hospitalizacije ipd.). (V razpredelnici ni zajet podatek za uporabnika, ki sta imela v občini Moravče prijavljeno začasno prebivališče, stalno prebivališče pa v drugi občini.)

Tabela 2: Število uporabnikov po posameznih mesecih

mesec	jan.	feb.	mar.	apr.	maj	jun.	jul.	avg.	sept.	okt.	nov.	dec.
št. upor.	9	9	10	11	10	11	12	12	12	13	13	13

Od 1.1.2024 smo storitev izvajali pri skupno 18-ih uporabnikih. Povprečno smo na mesec nudili pomoč 11,25-im uporabnikom. (V razpredelnici ni zajet podatek za dva uporabnika, ki sta imela v občini Moravče prijavljeno začasno prebivališče, stalno prebivališče pa v drugi občini.)

4.2. STRUKTURA UPORABNIKOV GLEDE NA STAROST

Tabela 3: Število uporabnikov v letu 2024 glede na starost

Starost	Število uporabnikov
mlajši od 65 let	1
od 65 do 80 let	4
nad 80 let	13

Povprečna starost vključenih uporabnikov storitve v letu 2024 je 84,4 let.

4.3. STRUKTURA UPORABNIKOV GLEDE NA SPOL

V letu 2024 je bilo med uporabniki pomoči na domu v Občini Moravče 13 žensk (72,2 %) in 5 moških (27,8 %).

4.4. OBSEG SOCIALNE OSKRBE PO VSEBINI (GLEDE NA VRSTO POMOČI)

Deset uporabnikov, vključenih v storitev, je koristilo vse tri vrste pomoči (pomoč pri temeljnih dnevni opravilih, pomoč pri gospodinjskih opravilih in ohranjanju socialnih stikov). Osem uporabnikov je koristilo kombinacijo dveh različnih storitev. Kombinacijo pomoči iz sklopa gospodinjske pomoči in sklopa pomoči pri temeljnih dnevni opravilih je koristilo šest uporabnikov, kombinacijo pomoči iz sklopa pomoči pri temeljnih dnevni

opravilih in sklopa pomoči pri vzdrževanju socialnih stikov sta koristila dva uporabnika. Kombinacijo pomoči iz sklopa gospodinjske pomoči in sklopa pomoči pri vzdrževanju socialnih stikov, ni koristil nihče.

Glede na vrsto storitve je 16 uporabnikov potrebovalo pomoč iz sklopa gospodinjske pomoči, 18 uporabnikov je potrebovalo pomoč pri temeljnih dnevnih opravilih, pomoč pri vzdrževanju socialnih stikov pa 10 uporabnikov.

4.5. POVPREČNO ŠTEVILO UR IN OBISKOV

V letu 2024 smo v povprečju pri posameznem uporabniku opravili 65,76 ur socialne oskrbe in povprečno 5,48 ur na mesec. V število ur in povprečjih nista vključena dva uporabnika, ki sta imela v letu 2024 začasno bivališče v občini Moravče.

4.6. NOVI UPORABNIKI, ZAKLJUČENE STORITVE IN SPREMEMBE OSEBNIH NAČRTOV

Tabela 4: Število uporabnikov, ki so v letu 2024 na novo sklenili dogovor za izvajanje pomoči in uporabnikov, ki so prekinili sodelovanje

	leto 2024
Novo sklenjeni dogovori	9
Zaključeni dogovori	5

V letu 2024 smo zaključili tudi pri obeh uporabnikih, ki sta imela v občini Moravče prijavljeno začasno prebivališče, stalno pa v drugi občini.

Tabela 5: Razlogi za prenehanje izvajanja pomoči na domu v letu 2024

	leto 2024
Odhod v dom starejših	2
Smrt	2
Prenehanje potrebe	1

Med razlogi za prenehanje izvajanja storitve v letu 2024 sta predvsem odhod uporabnika v DSO (2) ter smrt uporabnika (2). En uporabnik je storitev odpovedal zaradi prenehanja potrebe.

5. OPRAVLJENE URE POMOČI NA DOMU V LETU 2024

5.1. OPRAVLJENE EFEKTIVNE URE POMOČI PO MESECIH

Tabela 6: Prikaz mesečno opravljenih učinkovitih ur pomoči

MESEC	Opr. učinkovite ure neposredne oskrbe
Januar	76,33
Februar	71,41
Marec	81,16
April	92,67
Maj	71,00
Junij	77,92
Julij	112,25
Avgust	133,07
September	69,49
Oktober	133,67
November	127,58
December	137,07
Skupaj	1183,62

V letu 2024 smo skupno opravili 1190,70 učinkovitih ur socialne oskrbe. Mesečno povprečje opravljenih ur v letu 2024 je bilo 99,23 ur.

V letu 2024 smo izvajali pomoč pri dveh uporabnikih, ki sta imela začasno bivališče v Občini Moravče, stalno pa v drugi občini. Pri njima smo opravili skupno 7,08 ur socialne oskrbe (podatek ni zajet v zgornji tabeli), ki skladno z Zakonom o socialnem varstvu niso bile zaračunane Občini Moravče, temveč občini stalnega bivališča. Zakon o socialnem varstvu (Ur. l. RS št. 3/07 – UPB 2, 23/07, 41/07) med drugim v 99. členu določa obvezo občine o najmanj 50% subvencije k stroškom storitve, določa pa tudi, da se

sredstva za financiranje pomoči na domu financirajo iz proračuna občine, v kateri ima upravičenec do pomoči na domu prijavljeno stalno prebivališče.

6. IZVAJALCI STORITVE POMOČI DRUŽINI NA DOMU IN IZOBRAŽEVANJE ZAPOSLENIH

Izvajalci storitve so osebe, ki izpolnjujejo vse zahteve iz 70. člena Zakona o socialnem varstvu. Odgovorni vodja storitve je Martin Kopatin, ki opravlja delo direktorja Zavoda Pristan. Kot predvideva Zakon o socialnem varstvu ter Pravilnik o standardih in normativih, ima Zavod Pristan zaposleno strokovno delavko z izobrazbo VII. stopnje družboslovne smeri in opravljenim strokovnim izpitom. Poleg tega je v Zavodu Pristan zaposlena delavka s VII. stopnjo izobrazbe družboslovne smeri, ki skladno s 4. odstavkom točke e, 6. člena Pravilnika o standardih in normativih socialnovarstvenih storitev pod vodstvom strokovne delavke izvaja na podlagi pogodbe o zaposlitvi posamezna opravila iz 2. in 3. odstavka točke e, 6. člena navedenega pravilnika.

Neposredno socialno oskrbo na domu je v letu 2024 v občini Moravče izvajala 1 socialna oskrbovalka. Zaradi same narave dela in morebitne odsotnosti oskrbovalke zaradi bolezni ali dopusta, sta se v proces dela občasno vključevali socialni oskrbovalki, ki sicer opravljata delo socialne oskrbe v drugi občini.

Strokovna delavka in pomočnica strokovne delavke sta prvi stik s potencialnim uporabnikom in skrbita za celosten potek kakovostnega izvajanja storitve. Skrbita za reševanje sprotnih težav, ki nastajajo tekom izvajanja pomoči ter predstavljata pomemben stik med uporabnikom, svojci in zunanjimi institucijami (zdravstvenimi organizacijami, centrom za socialno delo,...). Hkrati pa sta socialnim oskrbovalkam vedno na voljo za pomoč pri reševanju kakršnih koli težav in nudenje nasvetov.

Socialna oskrbovalka občine Moravče se je v letu 2023 skupaj s strokovno delavko in pomočnico strokovne delavke ter socialnimi oskrbovalkami, zaposlenimi v Zavodu Pristan, srečevala na koordinacijskih sestankih. Ti sestanki so bili namenjeni predvsem reševanju morebitnih dilem in težav zaposlenih pri delu. Kljub številnim bolniškim odsotnostim in posledično polnim urnikom, smo se trudili, da smo imeli redne sestanke, poudarek pa

je bil tudi na telefonskem dogovarjanju in reševanju morebitnih dilem in težav, s katerimi so se zaposlene soočale pri delu.

Socialnim oskrbovalkam je bila ponujena tudi možnost vključitve v program supervizije.

7. PLAČILO STORITVE POMOČ DRUŽINI NA DOMU

Upravičenci do storitve pomoč na domu in njihovi zavezanci so na podlagi 100. člena Zakona o socialnem varstvu (Ur.l. RS, št. 3/2007 – UPB2) dolžni prejete storitve tudi plačati. Z Uredbo o merilih za določanje oprostitev pri plačilih socialnovarstvenih storitev pa so določena natančnejša merila, po katerih se za upravičence in druge zavezance delno ali v celoti določijo oprostitve pri plačilu storitev.

Osnova za določanje cene socialno varstvene storitve pomoč na domu je Pravilnik o metodologiji za oblikovanje cen socialno varstvenih storitev (Ur.l. RS, št. 87/06, 107/06, 8/07, 51/08,85/09). Občina financira pomoč družini na domu najmanj v višini 50% k ceni storitve; lahko pa določi tudi dodatne oprostitve pri plačilu stroškov za pomoč na domu.

V letu 2024 je bila cena ure socialne oskrbe za uporabnike iz občine Moravče 6,84 EUR (delovnik), 9,62 EUR (nedelja) in 10,01 EUR (praznik). Višina subvencije občine Moravče za uro socialne oskrbe je bila 15,84 EUR (delovnik), 21,74 EUR (nedelja), 22,58 EUR (praznik).

Storitev se v občini Moravče v glavnini izvaja, od ponedeljka do petka, v dopoldanskem času.

7.1. OPROSTITVE PLAČILA

Plačila storitve PND je v celoti oproščen vsak upravičenec in zavezanec, ki sklene dogovor o izvajanju storitve v skladu z zakonom, nima družinskih članov ali drugih zavezancev, nima lastnih dohodkov, ali njegov ugotovljen dohodek ne dosega meje socialne varnosti, in obenem tudi ne prejema dodatka za pomoč in postrežbo ali drugih dodatkov, namenjenih

zagotavljanju nege in pomoči druge osebe. Center za socialno delo odloča na podlagi zahteve upravičenca o delni ali celotni oprostitvi plačila storitve. Postopek ugotavljanja in odločanja o oprostitvi plačila storitve vodi center za socialno delo, ko mora v postopku ugotoviti kakšen je finančni položaj uporabnika in njegovih ožjih družinskih članov, ki so ga po zakonu o zakonski zvezi in družinskih razmerjih dolžni preživljati. Kadar upravičenec sam ni plačilno sposoben, se ugotavlja, ali so plačilno sposobni njegovi družinski člani, saj so sicer oni zavezani k doplačilu storitve. Kadar uporabnik (sam ali skupaj z družinskimi člani) ni plačilno sposoben, storitev v celoti ali deloma plačuje občina, kjer ima uporabnik stalno prebivališče. Če je uporabnik storitve, ki uveljavlja oprostitvev plačila storitve pomoč družini na domu, lastnik nepremičnine, se mu lahko prepove odtujiti in obremeniti nepremičnino, katere lastnik je v korist občine, ki zanj financira storitev pomoč družini na domu, le v primeru izrecne zahteve občine, in če gre za nepremičnino, na kateri uporabnik storitve nima prijavljenega stalnega prebivališča. Zaznamba se vpiše v zemljiško knjigo.

V letu 2024 je bilo 18 uporabnikov storitve PND s stalnim prebivališčem v občini Moravče (in 2 uporabnika z začasnim), od tega ni bil nihče opravičen plačila.

8. ANALIZA DELA NA PODROČJU STORITVE POMOČ NA DOMU V LETU 2024

Storitev pomoč družini na domu se je v letu 2024 največkrat začela na željo samega upravičenca, še pogosteje pa njegovih svojcev oz. zakonitih zastopnikov. V nekaj primerih se je storitev pričela na pobudo zdravstvenih služb, na nas pa so se obrnili tudi socialni delavci iz bolnišnic in CSD Domžale. Upravičenci do storitve pomoč družini na domu, njihovi zavezanci oziroma zastopniki so prve informacije o storitvi iskali predvsem preko telefona. Po prejemu prošnje za storitev pomoč družini na domu je strokovna delavka oz. pomočnica strokovne delavke obiskala uporabnika na domu, kjer se je skupaj z njim in svojci oz. zakonitim zastopnikom pogovorila o željah upravičenca, njegovem zdravstvenem in duševnem stanju, potrebah in navadah, ter podpisala dogovor o izvajanju storitve. Trudili smo se, da smo se pri uporabniku na domu oglasili kar se da hitro,

tako da ni preteklo veliko časa od prvega klica, do realizacije prvega obiska oskrbovalke.

Pri delu z uporabniki se trudimo, da k njihovim potrebam pristopamo celovito v okviru možnosti, ki nam jih narekuje storitev. Zato je strokovna delavka med tednom ves čas na voljo za razgovore z uporabniki oz. njihovimi svojci ali zastopniki (bodisi preko telefona, na osebnih razgovorih v pisarni v Ljubljani, ali na domu uporabnika). Vse obstoječe uporabnike občasno pokliče ali obišče na domu, preveri ali se je njihovo psihofizično stanje kaj spremenilo in se z njimi pogovori o zadovoljstvu s storitvijo ter o morebitnih željah po spremembah. Pri uporabnikih se med letom spreminjajo potrebe po obsegu in vrsti storitev. Trudimo se, da uporabnikom, ki izrazijo potrebo in željo po večjem obsegu storitve, to tudi čim prej uresničimo.

Socialnovarstveno storitev pomoč družini na domu promoviramo z zloženkami, v katerih se nahajajo vse bistvene informacije glede storitve, z novicami na spletni strani, občasnimi članki v lokalnih časopisih, s službenimi avtomobili, opremljeni z nalepkami, s podajanjem ustreznih informacij preko telefona ter na osebnih razgovorih. Najboljša promocija storitve pa je »od ust do ust«, ki jo dosegamo predvsem z dobrim in uspešnim delom na domovih uporabnikov in posledično z zadovoljstvom uporabnikov. Zavod Pristan v letu 2024 ni prejel nobene pritožbe čez delo zaposlenih kar kaže, da storitev izvajamo strokovno in uporabniku prijazno.

Delo na področju izvajanja storitve pomoč družini na domu v občini Moravče v letu 2024 lahko ocenimo kot uspešno in kvalitetno opravljeno. Gradimo predvsem na zaupanju in zadovoljstvu uporabnikov. Pomemben dejavnik za uspešno delo je primerno izbran in usposobljen kader, pripravljen na individualno in timsko delo. Socialne oskrbovalke, ki opravljajo delo v občini Moravče, se na sestankih srečujejo s strokovno delavko, pomočnico strokovne delavke in ostalimi oskrbovalkami zaposlenimi v Zavodu Pristan, kjer se izmenjajo koristne informacije, nasveti, izkušnje in skupaj rešijo morebitne težave pri posameznih uporabnikih. Upoštevacjo se tudi predlogi oskrbovalk o morebitnih razširitvah ali zožitvah storitve pri posameznih uporabnikih, ki se potem preverijo s svojci in na podlagi tega naredijo spremembe osebnih načrtov ter o organizaciji dela in o morebitnem informiranju strokovnih služb, če je

to potrebno, glede na stanje uporabnikov. Tako oskrbovalke na domu, kakor tudi strokovni delavec se na terenu namreč pogosto znajdejo v nepredvidljivih, zapletenih situacijah, v katerih je potrebna hitra in pravilna odločitev, zato je pomembno dobro timsko delo, sodelovanje in informiranje eden drugega. Našo storitev gradimo predvsem na zaupanju in zadovoljstvu uporabnikov.

Zaradi pretoka informacij in vzpostavitve učinkovitejše mreže pomoči starejšim se Zavod Pristan aktivno povezuje z vsemi deležniki, ki so v lokalnem okolju vključeni v oskrbo starejših. Zelo dobro sodelujemo tudi s CSD Domžale. Kadar je potrebno, vzpostavimo z njimi kontakt, da opravijo obisk pri katerem od uporabnikov, ki potrebuje dodatno pomoč in podporo in seveda tudi obratno. Namen povezovanj je uporabnikom storitve omogočiti čimbolj kvalitetno bivanje v domačem okolju, hkrati pa definirati nujnost sprejema v dom starejših tistim, ki bodisi zaradi zdravstvenega stanja ali drugih okoliščin ne zmorejo več bivati v domačem okolju. Tovrstno sodelovanje je dobrodošlo in hkrati nujno pri reševanju individualnih primerov. Oskrbovalke na terenu so v dnevnih kontaktih tudi s patronažnimi sestrami in tako skupaj z njimi zagotavljajo še bolj kakovostno storitev saj si dnevno izmenjujejo informacije o uporabnikih na terenu.

9. NAČRTI IN PREDLOGI ZA NADALJNJE DELO

V vseh občinah, v katerih izvajamo storitev Pomoč na domu, redno spremljamo kakovost naše storitve. Tako bomo tudi v občini Moravče v prihodnje neprestano spremljali kakovost naših storitev, sodelovali s strokovnimi službami, težili k ustreznemu obveščanju javnosti o ustreznih oblikah pomoči ter nenazadnje poskušali zagotoviti v čim večji meri oskrbo ljudem, ki jo potrebujejo. Kar nekaj pozitivnih odzivov smo v lanskem letu dobili tudi s terena, predvsem od uporabnikov in njihovih svojcev, kar nam daje potrditev, da nas je lokalna skupnost prepoznala kot pomemben element, ki pripomore h kvalitetnejšemu življenju v domačem okolju.

Še naprej se bomo trudili, da nas prebivalci občine Moravče vidijo kot kakovostnega in strokovnega izvajalca pomoči na domu, ki bo uporabnikom

olajševal in podaljševal bivanje v domačem okolju. Vsi zaposleni sledimo našemu sloganu »za vas in za vaš jutri« in si bomo tudi v prihodnje prizadevali, da upravičimo izkazano zaupanje uporabnikov.

Martin Kopatin
direktor zavoda

Uporabljena literatura in viri:

- Nagode, M, Jakob Krejan, P. in Smolej S. (2012). *Izvajanje pomoči na domu. Analiza stanja v letu 2010*. Ljubljana: Inštitut RS za socialno varstvo.
- *Nacionalni program socialnega varstva za obdobje 2013-2020* (2012). Ljubljana: Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve. Gradivo za javno razpravo.
- Pravilnik o standardih in normativih socialnovarstvenih storitev. Uradni list Republike Slovenije, št. 45/2010.
- <https://www.stat.si/>